

KAUNO „SAULĖS“ GIMNAZIJOS BENDRUOMENĖS

ETIKOS KODEKSAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kauno „Saulės“ Gimnazijos bendruomenės Etikos kodeksas (toliau – EK) parengtas vadovaujantis:

1.1. Švietimo įstatymo 43, 49 ir 59 straipsniais;

1.2. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo įsakymu Nr. V-561, patvirtintu 2018 m. birželio 11 d. „Dėl pedagogų etikos kodekso patvirtinimo“, kuriame nustatomi pagrindiniai pedagoginių darbuotojų ir laisvųjų mokytojų (toliau – mokytojai) profesinės etikos reikalavimai ir įsipareigojimai siekti etiško ir profesionalaus elgesio su mokiniais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais) ir kitais šeimos nariais, kolegomis ir bendruomene;

1.3. Kauno „Saulės“ Gimnazijos nuostatais ir Gimnazijos vidaus darbo tvarkos taisyklėmis;

1.4. Vaiko teisių konvencija, kt. dokumentais.

2. Gimnazijos bendruomenės nariai savo veikloje vadovaujami LR Konstitucija, Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos nuostatomis, LR įstatymais, Gimnazijos nuostatais ir vidaus darbo tvarkos taisyklėmis bei šiame Kodekse išdėstytais reikalavimais.

3. Gimnazijos bendruomenės nariai savo darbu bei elgesiu kelia savo ir Gimnazijos prestižą; pripažįsta, palaiko ir puoselėja teisingumą, sąžiningumą, toleranciją, pagarbą kiekvienam žmogui, profesinę, mokslinę ir pilietinę atsakomybę, saugo ir turtina tautines tradicijas, kuria demokratišką, kūrybingumą bei pasitikėjimą skatinančią Gimnaziją.

II. PAGRINDINĖS SĄVOKOS

Etikos kodeksas - tai vienas iš Gimnazijos dokumentų, apibrėžiantis Gimnazijos mokytojų, nepedagoginio personalo, mokinių ir jų tėvų elgesio normas, reglamentuojantis tarpusavio santykius, atspindintis gimnazijos idealus, etinius principus, elgesio normas, kuris reguliuoja etišką / neetišką elgesį, yra išreikštas konkrečiais teiginiais, primenančiais taisykles, remiasi įstatymais, įvardija atsakomybes už pažeidimus.

Gimnazijos bendruomenė – Gimnazijoje dirbantys mokytojai, nepedagoginio personalas, besimokantys mokiniai bei jų tėvai (globėjai, rūpintojai) ir kiti asmenys, vienijami mokymo santykių ir bendrų švietimo tikslų.

Etika – tai asmens elgesį ir veiksmus sąlygojantis vertybių taikymas.

Etiškas sprendimas – tai geras, teisingas, visuomenės daugumos puoselėjamos vertybėms neprieštaraujantis sprendimas.

Gimnazijos bendruomenės narių etika – dora, pareigingumu, atsakingumu, kūrybingumu, sąžiningumu, teisingumu, žmoniškumu, objektyvumu grindžiami tarpusavio ir darbo santykiai, nepriekaištingas etinės elgsenos laikymasis viešame gyvenime.

Moralė – tai žmonių elgesį reguliuojančios normos ir principai.

Tolerancija – pakantus gerbimas kitos nuomonės, požiūrių, įsitikinimų, tikėjimo.

Vertybė – idėjos ir įsitikinimai, formuojantys, skatinantys žmogaus būvį ar elgseną.

Etikos problema – netinkamai padarytas sprendimas ar atliktas veiksmas, pažeidžiantis etikos normas;

Etikos normų pažeidimas – poelgis, veiksmas, elgesys darbe, tarpusavio bendravime, sukeliantis prieštarigus bendradarbių vertinimus, pasireiškiančius priimtų etikos kodekse dorovinės elgsenos normų nepaisymu, ignoravimu ar pažeidimu, kuris neigiamai veikia bendruomenės mikroklimatą, trikdo darbinę nuotaiką ir darbo ritmą.

Lyčių lygybės ir nediskriminavimo principas – moterų ir vyrų lygių galimybių užtikrinimas bei bet kokios diskriminacijos etninės ar rasinės priklausomybės, amžiaus, negalios, seksualinės orientacijos, tikėjimo ar įsitikinimo pagrindu panaikinimas.

III. KODEKSO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

4. Etikos kodeksas Gimnazijoje skirtas:

4.1. Apibrėžti priimtinas Gimnazijos bendruomenės narių veiklos normas.

4.2. Esamiems ir naujai priimamiems mokytojams padėti geriau suprasti, palaikyti ir puoselėti svarbiausias akademinės srities vertybes: teisingumą, sąžiningumą, pagarbą žmogui, toleranciją, profesinę, mokslinę bei pilietinę atsakomybę.

4.3. Apsaugoti Gimnazijos bendruomenės narius nuo veiksmų, galinčių pakenkti asmens bei Gimnazijos bendruomenės prestižui, skatinti Gimnazijos bendruomenės narių suvokimą, jog etinis aspektas svarbi bet kurios veiklos sprendimo dalis, svarbi prielaida didinti visuomenės pasitikėjimą Gimnazijos veikla.

4.4. Užtikrinti, kad visų Gimnazijos bendruomenės narių tarpusavio santykiai būtų pagrįsti tolerancijos ir pagarbos vieni kitiems principais, išryškinti akademinės etikos požiūriu vertingą elgesį.

4.5. Vienas svarbiausių tikslų – neetiško elgesio prevencija.

IV. MOKYTOJŲ ETIKOS NUOSTATOS

5. Mokytojas savo veikloje vadovaujasi šiais pagrindiniais elgesio ir veiklos principais:

5.1. **Pagarbos principas.** Vadovaudamasis šiuo principu mokytojas pripažįsta, kad bendravimas su mokiniais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais), kitais šeimos ir įstaigos bendruomenės nariais grindžiamas asmens orumo ir nelygstamos vertės pripažinimu bei pasitikėjimu, taip kuriant saugią, atvirą, savivertę ir kūrybiškumą skatinančią atmosferą:

5.1.1. *bendraujant ir bendradarbiaujant dalykinėje srityje, mokytojai ir darbuotojai turi būti kompetentingi, kultūringi, humaniški, teisingi, reiklūs sau ir kitiems, kontroliuoti ir slopinti tokius savo asmeninius bruožus kaip nervingumas, nesusivaldymas, emocinis pasikarščiavimas ir pan;*

5.1.2. *mokytojas pagarbiai vertina kitų žmonių veiklą, nenaudoja Gimnazijos pasiekimų savigyrai arba kitų įsitikinimų ir ideologijų žeminimui;*

5.1.3. *mokytojas teisingai ir objektyviai vertina kitų kolegų darbus ir pastangas, geranoriškai pataria;*

5.1.4. *neleistinas nekorektiškas, tendencingas kolegos darbo kritikavimas ir sąmoningas menkinimas (ypač pamokų metu su mokiniais) dėl asmeninės antipatijos, konkurencijos, politinių ar kitokių su vertinamo mokslinio ir metodinio darbo profesionalumu nesusijusių motyvų;*

5.1.5. *mokytojas privalo nešiurkščiai, neįžeidžiančiai, bet reikliai reikšti kategorišką nepakantumą mokinių nesąžiningumui, elgesio normų pažeidimo faktams (plagijavimui, nusirašinėjimui, falsifikavimui, pažymių rezultatų klastojimui ir pan.);*

5.1.6. *Mokytojas pripažįsta savo klaidas ir jas taiso.*

5.2. **Teisingumo principas.** Vadovaudamasis šiuo principu mokytojas pripažįsta mokinių ugdymosi poreikių įvairovę, atsižvelgia į kiekvieno mokinio socialinės, kultūrinės aplinkos ypatumus ir yra nešališkas vertindamas kiekvieno mokinio pasiekimus ir pažangą, ugdymosi poreikius, mokinių ar jų grupių dalyvavimą bendruomenės gyvenime, sprenddamas konfliktus:

5.2.1. *mokinio žinių bei įgūdžių vertinimas privalo būti teisingas, sąžiningas, suderintas su dėstomo dalyko tikslais, objektyvus, priklausantis nuo įgytų žinių lygmens ir vadovaujantis vertinimo sistemos reikalavimais;*

5.2.2. *atsiskaitymas ir įvertinimas už dalyką, dalyko dalį ar atskirą užduotį nesietinas su mokinių ar jų tėvų dalyvavimu (nedalyvavimu) mokytojui priimtinoje (nepriimtinoje) gimnazijos, klasės, politinėje ar visuomeninėje veikloje.*

5.3. Žmogaus teisių pripažinimo principas. Vadovaudamasis šiuo principu mokytojas nepažeidžia mokinio teisių ir teisėtų interesų, vadovaujasi lygiateisiškumo ir nediskriminavimo nuostatomis ir siekia, kad socialiniai, rasiniai, kalbiniai, religiniai arba kiti veiksniai nedarytų įtakos jo elgesiui profesinėje veikloje:

5.3.1. *mokytojas pagarbiai elgiasi su mokiniais ir jų tėvais, nepažeisdamas jų orumo, demokratinių ir asmens laisvės teisių;*

5.3.2. *mokytojai ir darbuotojai neturi primygtinai reikalauti asmeninio pobūdžio informacijos iš mokinių, juo labiau sieti tokio pobūdžio informacijos pateikimą su žinių įvertinimu;*

5.3.3. *pasitikėjimo atmosferai kenkia konfidencialios informacijos pateikimas (atskleidimas) tretiesiems asmenims, jų aptarinėjimas su kitais darbuotojais nesant specialaus pagrindo (teisinio pagrindo, naudos mokiniui arba numatomos žalos kitiems).*

5.4. Atsakomybės principas. Vadovaudamasis atsakomybės principu mokytojas veikia kaip profesionalas, nuolat tobulina savo profesines kompetencijas, reikalingas siekiant kokybiškai atlikti pedagoginį darbą – ugdyti remiantis kiekvieno mokinio gebėjimais, ugdymosi poreikiais ir polinkiais:

5.4.1. *mokytojas kompetentingai atlieka mokytojo darbą bei suvokia savo darbo svarbą Gimnazijos veiklos ir visuomenės kultūros kontekste;*

5.4.2. *mokytojas aktyviai dalyvauja Gimnazijos savivaldoje;*

5.4.3. *mokytojas kelia savo kvalifikaciją, siekia profesinio pripažinimo, sąžiningu darbu ir visuomenine veikla. Yra gero elgesio pavyzdys visiems visuomenės nariams;*

5.4.4. *mokytojas laikosi valstybinės kalbos reikalavimų kalbėdamas ir rašydamas, etiketo, elgiasi mandagiai, nepiktnaudžiauja alkoholiu, nenaudoja psichotropinių ar narkotinių medžiagų.*

5.5. Sąžiningumo principas. Vadovaudamasis sąžiningumo principu pedagogas teikia teisingą informaciją apie savo patirtį, profesinę padėtį ir kompetenciją, savo profesinėje veikloje sąžiningai naudoja išteklius, vadovaujasi švietimo įstaigos vidaus tvarkos taisyklėmis, nepiktnaudžiauja nei savo padėtimi, nei mokinio (mokinių) pasitikėjimu, jų nenaudoja asmeninės naudos tikslais:

5.5.1. *mokytojas taupiai naudoja valstybės ir rėmėjų skiriamas lėšas, gerbia jų turtinius interesus;*

5.5.2. *mokytojas saviems tikslams nesinaudoja turima tarnybine galia, yra nepakantus bet kokioms korupcijos apraiškoms;*

5.5.3. *mokytojas nereikalauja tiesioginių ar netiesioginių dovanų, neakademinio pobūdžio paslaugų, tiesiogiai nesusijusių su mokymo kursu;*

5.5.4. *mokytojas nesitaiksto su kitų bendruomenės narių netaktiškumu ar žmogaus teises bei orumą pažeidžiančiu elgesiu.*

5.6. Atidos ir solidarumo principas. Vadovaudamasis atidos ir solidarumo principu, žmogiško solidarumo nuostatomis pedagogas bendrauja su mokiniais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais), kitais mokinio šeimos nariais, kolegomis ir bendruomene siekdamas geros mokinių savijautos, savo empatija ir veiksmais įrodydamas suprantąs mokinio (mokinių) emocinę būseną:

5.6.1. *mokytojas inicijuoja susitikimus su mokinių tėvais bei teikia informaciją bei nešališką vertinimą apie mokinio brandą, mokymąsi, elgesį, mokymosi sąlygas, kartu aptaria įvairias mokymosi ir elgesio problemas bei išlaiko konfidencialumą dalindamasis informacija;*

5.6.2. *neleistina naudoti privataus pobūdžio informacijos apie mokinį be jo tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimo kaip mokymo ar tyrimo medžiagą.*

6. Laikytis EK reikalavimų – asmeninis mokytojo, siekiančio tinkamai ir kokybiškai atlikti savo pareigas, didinti profesijos prestižą ir pasitikėjimą šalies švietimo sistema, įsipareigojimas ir garbės reikalas, o jų pažeidimas užtraukia atsakomybę, numatytą Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose pedagogų veiklą.

7. Svarstant atsakomybę už EK reikalavimų pažeidimą išnagrinėjama ir įvertinama gimnazijos savivaldos institucijų ir direktoriaus sudarytos etikos komisijos nuomonė.

V. MOKINIŲ ETIKOS NUOSTATOS

20. Mokinys gerbia visus Gimnazijos bendruomenės narius – suaugusiuosius ir visus Gimnazijoje besimokančius mokinius, nepažeisdamas jų teisių.

21. Mokinys laikosi Gimnazijos vidaus tvarkos taisyklių ir priimtų elgesio normų Gimnazijoje pamokų ir pertraukų metu, kitose formalaus ir neformalaus ugdymo įstaigose, viešose vietose.

22. Mokinys reguliariai lanko Gimnaziją, nepraleidžia pamokų ir stengiasi kuo geriau mokytis pagal savo gebėjimus ir poreikius, siekia įgyti valstybinius standartus atitinkantį bendrąjį vidurinį išsilavinimą.
23. Mokinys palieka klasę ar Gimnaziją prieš tai informavęs už jį tuo metu atsakingą mokytoją.
24. Mokinys nevėluoja į pamokas.
25. Mokinys niekada nevarato alkoholio, tabako ir kitų psichotropinių ar narkotinių medžiagų.
26. Mokinys niekada neatsineša į gimnaziją draudžiamų daiktų (alkoholio, tabako ir kitų psichotropinių ar narkotinių medžiagų, ginklų ir pan.) galinčių sutrikdyti jo ir aplinkinių svaikatą.
27. Mokinys atsineša į Gimnaziją visas pamokose reikalingas priemones, palaiko tvarkingą darbo vietą.
28. Mokinys gerbia ir tausoja Gimnazijos turtą.
29. Mokinys tinkamai poilsiauja ir ilsisi, nekeldamas grėsmės Gimnazijos ar savo prestižui.
30. Mokinys lanko neformaliojo ugdymo kolektyvus, lemiančius dorovinę, pilietinę, kultūrinę, fizinę bei socialinę brandą, kuriuos įsipareigojo lankyti.
31. Mokinys aktyviai dalyvauja Gimnazijos savivaldoje svarstant ugdymo proceso organizavimo klausimus ir kultūrinėje veikloje.
32. Mokinys gerbia ir puoselėja valstybinę, savo gimtąją kalbą, kultūrą, papročius bei tradicijas, toleruoja kitas kalbas, kultūras ir tikėjimus.
33. Mokinys gerbia ir tausoja kultūros ir istorijos vertybes, gamtą, valstybės ir privačią nuosavybę.
34. Mokinys pats atsako už savo poelgius šeimoje, Gimnazijoje ir kitose ugdymo įstaigose.
35. Mokinys gerbia savo tėvus ir kitus šeimos narius.
36. Mokinys padeda tėvams ir kitiems paramos reikalaujantiems šeimos nariams.
37. Mokinys elgiasi lojaliai Gimnazijos atžvilgiu.
38. Mokinys neteikia nepatvirtintų duomenų ar informacijos apie gimnaziją tretiesiems asmenims, o nukreipia juos pas Gimnazijos atstovą, atsakingą už ryšius su visuomene.
39. Mokinys nefilmuoja ir nefotografuoja Gimnazijos bendruomenės narių be raštiško jų sutikimo.

VI. TĖVŲ ETIKOS NUOSTATOS

40. Tėvai domisi mokinio ugdymosi sėkme lankydami tėvų susirinkimus, nuolat komunikuodami ir susitikdami su visais ugdytojais, taip gaudami jiems rūpimą informaciją apie mokinio mokymąsi, elgesį, asmenybės raidą ir mokymosi sąlygas.

41. Tėvai, kartu su mokytojais, konfidencialiai aptardami tarpusavyje ieško sprendimo galimybių iškilus mokinio elgesio ar mokymosi problemoms, mokinių konfliktinėms situacijoms.
42. Tėvai nerašo anoniminių laiškų Gimnazijos vadovams ar mokytojams, siekdami spręsti iškilusias problemas, bet konstruktyviai diskutuoja ir bendradarbiauja.
43. Tėvai objektyviai vertina informaciją, kurią pateikė Gimnazija apie mokinį ir neviešina lokalių konfliktų – juos sprendžia drauge su gimnazijos bendruomene.
44. Tėvai gilinasi į Gimnazijos gyvenimo, ugdymo procesų organizavimą ir aktyviai dalyvauja, pasirenkant mokinio ugdymosi turinį.
45. Tėvai informuoja Gimnaziją jei kiti Gimnazijos bendruomenės nariai pažeidžia mokinio teises, žeminama jo orumą.
46. Tėvai pagal išgales padeda Gimnazijai kurti palankias mokinių ugdymui aplinkas, dalyvauja Gimnazijos organizuojamuose renginiuose bei projektuose, puoselėja Gimnazijos tradicijas ir prisideda jas kuriant.
47. Tėvai laikosi etikos ir geranoriškumo principų, neskleidžia nepatikrintos, oficialiai nepatvirtintos informacijos apie Gimnaziją.
48. Tėvai dalyvauja Gimnazijos savivaldoje.
49. Tėvai savo pavyzdžiu moko ir skatina mokinį gerbti mokytoją, Gimnazijos vadovus ir visus, kas kasdien bendrauja su mokiniu; ugdo pagarbą žmonėms, tarpasmeninio bendravimo ir elgesio normas.
50. Tėvai asmeniniu pavyzdžiu formuoja kultūringos elgsenos pradmenis.
51. Tėvai kuria namuose kuo palankesnę mokinio emocinei ir psichologinei raidai atmosferą, tokias ugdymosi ir poilsio aplinkas, kurios tausotų mokinio fizinę ir psichinę sveikatą bei saugumą.
52. Tėvai sudaro sveikas ir saugias gyvenimo sąlygas, užtikrina punctualų ir reguliarų Gimnazijos lankymą.
53. Tėvai sudaro kuo palankesnes sąlygas tenkinti mokinio saviraiškos ir saviugdos poreikius, dalyvauti neformalaus ugdymo veikloje bei Gimnazijos inicijuotuose projektuose.
54. Tėvai gilinasi į mokinio elgesio ir sveikatos pakitimus, iškilus būtinybei, konsultuojasi su Gimnazijos psichologu bei pedagogais.
55. Mokiniui susirgus, tėvai nedelsdami informuoja klasės auklėtoją arba Gimnazijos vadovą apie jo nedalyvavimą pamokose, išvykoje ar kituose svarbiuose renginiuose.
56. Pasikeitus mokinio gyvenimo aplinkybėms, gyvenamajai vietai, įvykus globėjų kaitai, tėvai/globėjai/rūpintojai apie tai nedelsdami privalo pranešti Gimnazijos vadovams ir mokytojams.
57. Tėvai užtikrina, kad mokinys iki 16 metų mokytųsi formaliojo švietimo sistemos mokykloje.

58. Tėvai teikia Gimnazijai visą jai reikalingą dokumentaciją apie mokinį ir jo šeimą. Tėvai turi teisę, teikdami asmeninio pobūdžio informaciją, pageidauti konfidencialumo.

VII. NEPEDAGOGINIO PERSONALO ETIKOS NUOSTATOS

54. Gimnazijos nepedagoginis personalas žino ir vykdo LR įstatymus, Gimnazijos nuostatus, vidaus darbo tvarkos taisykles ir kitus su jų darbu susijusių vidaus ir viešųjų teisės aktų reikalavimus.

55. Gimnazijos nepedagoginis personalas laikosi valstybinės kalbos reikalavimų, etiketo, higienos normų, elgiasi mandagiai, nepiktnaudžiauja alkoholiu, nenaudoja psichotropinių ar narkotinių medžiagų, palaiko švarią, tvarkingą ir saugią darbo vietą.

56. Gimnazijos nepedagoginis personalas su kitais bendruomenės nariais elgiasi pagarbiai, bendrauja korektiškai, vykdo teisėtus gimnazijos vadovų nurodymus, pasilikdami teisę turėti savo nuomonę visais klausimais ir taktiškai ją reiškia.

57. Gimnazijos nepedagoginis personalas gerbia žmogų, jo teises, Gimnaziją, Valstybę ir jos institucijas. Nesitaiksto su kolegų ar kitų bendruomenės narių netaktu ar žmogaus teises bei orumą pažeidžiančiu elgesiu ir apie pastebėtą elgesį informuoja Gimnazijos vadovybę.

58. Gimnazijos nepedagoginis personalas nesinaudoja Gimnazijos inventoriumi asmeniniais tikslais, saugo konfidencialią informaciją, nesiekia naudos sau ir artimiesiems.

59. Gimnazijos nepedagoginis personalas priima sprendimus pagal kompetenciją ir užtikrina, kad laiku ir tiksliai jie būtų įvykdyti.

60. Gimnazijos nepedagoginis personalas rūpestingai vykdo savo pareigas.

VIII. ATSAKOMYBĖ

61. Kiekvienas Gimnazijos bendruomenės narys privalo savo veikloje vadovautis šiuo Etikos kodeksu.

62. Už Gimnazijos etikos kodekso nuostatų pažeidimą Gimnazijos bendruomenės nariai atsako Gimnazijos nuostatuose ir vidaus tvarkos taisyklėse nustatyta tvarka.
